

[Начало](#) > ... > [Парични Искове](#) > [Несъстоятелност/фалит](#) > Romania

Несъстоятелност/фалит

 Румъния

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

Процедурите, предвидени в Закон № 85/2014 относно производствата за предотвратяване на несъстоятелност и по несъстоятелност се прилагат по отношение на лица, извършващи определена дейност по занятие, посочени в член 3, параграф 2 от Гражданския кодекс, с изключение на тези, чиято несъстоятелност се урежда от специални норми. (член 3 от Закон № 85/2014 относно производствата за предотвратяване на несъстоятелност и по несъстоятелност).

Физически лица могат да бъдат предмет на производство по несъстоятелност, уредено със Закон № 85/2014 относно професионалните задължения. По отношение на личните задължения може да се приложи процедурата, предвидена в Закон № 151/2015 относно производствата по несъстоятелност по отношение на физически лица.

Производството по несъстоятелност не се прилага за доуниверситетските и университетските учебни заведения и институции, нито за органите, посочени в член 7 от Постановление на правителството № 57/2002 относно научните изследвания и технологичното развитие, одобрено с измененията със Закон № 324/2003, с измененията и допълненията (член 2, параграф 4 от Закон № 85/2014).

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

А. Ако производствата се образуват по искане на длъжник, трябва да е налице неплатежоспособност (т.е. наличните средства не са достатъчни за удовлетворяване на безспорно, ликвидно и изискуемо вземане в размер над 50 000 RON); ако производствата се образуват по искане на кредитора, трябва да е налице безспорно, ликвидно и изискуемо вземане в размер над 50 000 RON и неплатежоспособност (за която се предполага, че е настъпила в случай на неизплащане на задължение след изтичането на 60 дни от падежа му).

Б. Превантивни процедури (споразумение за реструктуриране или постигане на споразумение с кредиторите) се прилагат за длъжници, които се намират в затруднено положение (член 5, параграф 26, точка 2) от Закон № 85/2014), но не са неплатежоспособни. Длъжникът може да поиска образуването на такова производство и трябва да докаже, че се намира в затруднено положение чрез доклад, изготвен от управителя по споразумение с кредиторите.

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третират активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

Имуществото на длъжника включва всички вещи и имуществени права, включително придобитите в

рамките на производството по несъстоятелност, които съгласно Гражданския процесуален кодекс (член 5, параграф 5 от Закон № 85/2014) могат да бъдат предмет на принудително изпълнение (*executare silită*).

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

А. След образуването на производството по несъстоятелност се назначават специален управител (*administrator special*) и синдик (*practician în insolvență*); в зависимост от вида на производството синдикът е или назначен от съда управител (*administrator judiciar*) при оздравяване, осъществявано под надзора на съда, или назначен от съда ликвидатор (*lichidator judiciar*), ако дружеството се ликвидира по съдебен ред (*faliment*).

Специален управител

Специалният управител е физическо или юридическо лице, определено от общото събрание на акционерите, съдружниците или членовете на длъжника, което е надлежно упълномощено да представлява техните интереси в производството, а в случай че длъжникът има право сам да управлява делата си — да извършва необходимите административни действия от името на длъжника и за негова сметка (член 5, параграф 4 от Закон № 85/2014).

Специалният управител има следните задължения:

- а) да участва като представител на длъжника в исков процес по реда на членове 117—122 или исков процес, произтичащ от неспазването на член 84;
- б) да подава възражения в рамките на уредената от закона процедура;
- в) да предлага план за оздравяване;
- г) след утвърждаването на плана и при условие че длъжникът не е лишен от правото си сам да управлява делата си, да ръководи делата на длъжника под надзора на назначения от съда управител;
- д) след като е започнало производство по ликвидация, да участва в съставянето на описа и да подписва доклада, да получава окончателния доклад и финансовия отчет и да участва в събранието, свикано за разглеждането на всички възражения и за одобрението на доклада;
- е) да получава уведомление за приключването на производството.

След като длъжникът е лишен от правото да управлява делата си, той се представлява от назначен от съда управител или ликвидатор, който извършва и неговите дейности; от това следва, че задачата на специалния управител е ограничена до това да представлява интересите на акционерите, съдружниците или членовете (член 56 от Закон № 85/2014).

Назначен от съда управител (*administrator judiciar*)

Назначеният от съда управител може да бъде физическо или юридическо лице (включително представител на юридическо лице) и трябва да бъде синдик по смисъла на закона. Основните задължения на назначения от съда управител са:

- а) да прави преглед на икономическото положение на длъжника и представените документи, да изготвя доклад, като предлага или започването на опростено производство, или продължаването на периода на наблюдение като част от обичайното производство и да представя този доклад за одобрение от специално оправомощения съдия (*judcător-sindic*) в определения от съдията срок, който не може да бъде по-дълъг от 20 дни от назначаването на управителя;
- б) да прави преглед на стопанската дейност на длъжника и да изготвя цялостен доклад, в който се определят причините и обстоятелствата, довели до неплатежоспособността, посочват се всички потенциални предварителни доказателства или данни относно лицата, на които може да се дължи неплатежоспособността, както и наличието на основания за подвеждането им под отговорност, и се разглежда всяка реална възможност за оздравяване на дейността на длъжника или се разясняват

причините, поради които оздравяването не е възможно, както и да вписва доклада в досието по делото в рамките на определения от специално оправомощения съдия краен срок, който не може да е по-дълъг от 40 дни от назначаването на управителя;

в) ако длъжникът не е изпълнил задължението да предостави своите счетоводни отчети в законоустановените срокове, да изготви тези отчети, а в случай че длъжникът е предоставил счетоводните отчети — да ги провери, коригира и завърши;

г) да изготви план за оздравяването на дейността на длъжника в зависимост от съдържанието на посочения в точка а) доклад;

д) да осъществява надзор над дейностите по управление на активите на длъжника;

е) да ръководи дейността на длъжника, изцяло или частично, като в последния случай се спазват изричните спецификации на специално оправомощения съдия по отношение на задълженията на управителя и условията за извършване на плащания от сметката на активите на длъжника;

ж) да свиква, председателства и да извършва секретарски функции по време на събранията на кредиторите или на акционерите, съдружниците или членовете на длъжник, който е юридическо лице;

з) да предявява искове за отмяна на действия или сделки с измамна цел от страна на длъжника, които се извършват във вреда на правата на кредиторите, и на определени прехвърляния на активи, сключени от длъжника търговски сделки и гаранции, договорени от длъжника, които е вероятно да накърнят правата на кредиторите;

и) да уведомява незабавно специално оправомощения съдия, ако управителят установи, че длъжникът не притежава активи, или ако те не са достатъчни, за да се покрият съдебните разноски;

й) да прекратява определени договори, сключени от длъжника;

к) да установява вземания, а когато е приложимо, да подава възражение срещу тях, да уведомява кредиторите, когато вземанията на са приети или са приети само частично, и да съставя списък на вземанията;

л) да събира вземания, да предприема събиране на вземания по отношение на активите на длъжника или паричните средства, прехвърлени от длъжника, преди да бъде образувано производството, и да подава и предявява искове за събиране на вземания, държани от длъжника, като за целта може да ползва услугите на адвокати;

м) да постига спогодби, да погасява задължения, да освобождава поръчители и да отказва обезпечение, при условие че специално оправомощения съдия одобри неговите действия;

н) да информира специално оправомощения съдия за всеки въпрос, който би изисквал решение от страна на последния;

о) да съставя опис на активите на длъжника;

п) да разпорежда оценката на активите на длъжника да бъде завършена до датата, определена за представяне на окончателния списък на вземанията;

р) да изпраща уведомление за публикуване в Бюлетина за производствата по несъстоятелност (BPI) по отношение на вписването на доклада от оценката в досието по делото в срок от два дни от вписването.

Специално оправомощеният съдия може да възложи на назначения от съда управител посредством решение (*incheiere*) и други задължения, освен изброените в параграф 1, с изключение на тези, които по закон попадат в изключителната компетентност на съдията.

Назначеният от съда управител ще представя месечен доклад, в който се описва как изпълнява своите задължения, включително тези, свързани с проследяване на операции, извършени въз основа на предварително одобрение, като обосновава разходите, направени при управлението на процедурата, и

всички други разходи, платени от активите на длъжника, а когато е приложимо, ще опише подробно напредъка във връзка с описа. Докладът ще съдържа информация относно изпълнението на данъчните задължения, получаването или подновяването на одобрение за извършване на дейността, документи, изготвени от надзорните органи и възнаграждението на назначения от съда управител, в които се посочва как се изчислява това възнаграждение (член 59, параграф 1 от Закон № 85/2014).

За да изпълнява задълженията си, назначеният от съда управител може да ползва услугите на специалисти, като например адвокати, счетоводители, оценители или други специалисти. Никое лице не може да бъде назначено в съответствие с параграф 1, ако е обвързано с договор, който би могъл да доведе до конфликт на интереси; в този случай те трябва да се оттеглят или тяхното назначаване да бъде оспорено при условията, предвидени в членове 43 и 44 от Закон № 134/2010 за Гражданския процесуален кодекс, публикуван повторно, с измененията и допълненията (член 61, параграф 2). Назначеният от съда управител и всеки от кредиторите могат да подадат възражения срещу изготвените по делото доклади за оценка.

Назначен от съда ликвидатор (*liquidator judiciar*)

Ако специално оправомощеният съдия издаде заповед за ликвидация, той назначава ликвидатор, който да я изпълни. Задълженията на назначения от съда управител се прекратяват на датата, на която специално оправомощеният съдия определи задълженията на ликвидатора. Основните задължения на назначения от съда ликвидатор са:

- а) да прави преглед на дейността на длъжника, по отношение на която е открита опростена процедура, като се позовава на действителното положение, и да изготвя цялостен доклад за причините и обстоятелствата, довели до несъстоятелността, като определя лицата, на които тя се дължи, както и наличието на основания за подвеждането им под отговорност;
- б) да ръководи дейността на длъжника;
- в) да предявява иски за отмяна на действия или сделки с измамна цел, извършени от длъжника във вреда на правата на кредиторите, и на прехвърляния на собственост съгласно правния режим на собственост, сключени от длъжника търговски сделки и основания за преференциално третиране, установени от длъжника, които е вероятно да накърнят правата на кредиторите;
- г) да запечатва, да съставя опис на активите и да предприема необходимите действия за тяхното запазване;
- д) да прекратява определени договори, сключени от длъжника;
- е) да установява вземания, а когато е приложимо, да подава възражение срещу тях, да уведомява кредиторите, когато вземанията не са приети или са приети само частично, и да съставя списък на вземанията;
- ж) да предприема събиране на вземания по отношение на активите на длъжника, които произтичат от прехвърлянето на активи или парични суми от длъжника, преди да бъде образувано производството, да събира вземания, както и да подава и предявява иски за събиране на вземания, притежавани от длъжника, като за целта може да ползва услугите на адвокати;
- з) да получава плащания от името на длъжника и да ги вписва в сметката на активите на длъжника;
- и) да продава активи, притежавани от длъжника, в съответствие с настоящия закон;
- й) в резултат на потвърждение от специално оправомощения съдия да постига спогодби, да погасява задължения, да освобождава поръчители и да отказва обезпечение, при условие че специално оправомощения съдия одобри впоследствие тези действия;
- к) да информира специално оправомощения съдия за всеки въпрос, който би изисквал решение от страна на последния;
- л) да изпълнява всички други задължения, наложени му с решение на специално оправомощения съдия.

Б. При процедурата за сключване на споразумение с кредиторите (*concordat preventiv*), длъжникът участва в процедурата чрез свои законни или упълномощени представители.

Правомощията на управителя на споразумение с кредиторите (*administrator concordatar*) са:

- а) да изготвя доклад относно състоянието на финансови затруднения на длъжника, да изготвя списък на вземанията и списък на вземанията, които са предмет на висящо дело;
- б) да съставя или да помага на длъжника в съставянето на плана за реструктуриране, според случая;
- в) да съдейства на длъжника при договарянето на плана за реструктуриране или, по искане на длъжника, да договаря плана за реструктуриране и да предприема действие, целящо уреждане по взаимно съгласие на всеки спор, възникващ между длъжника и кредиторите или между кредиторите;
- г) да изисква от специално оправомощения съдия, когато е уместно, да провери законосъобразността на установяването на категории и подкатегории вземания;
- д) да свиква, когато е уместно, събрания на кредиторите, притежаващи засегнати вземания, и да съставя протокол от тях;
- е) да осъществява надзор над изпълнението на поетите от длъжника задължения в рамките на плана за реструктуриране;
- ж) да изготвя тримесечни доклади за своята дейност и тази на длъжника, да ги вписва в досието по делото и да ги изпраща на засегнатите кредитори;
- з) да наблюдава и, когато е целесъобразно, да подпомага длъжника при изпълнението на плана за реструктуриране чрез всички действия, предвидени в него или необходими за изпълнението на плана, като например: оперативни мерки, осребряване на активи, продажба на предприятието или на част от него при запазване на самостоятелността;
- и) да подава до съда молба за приключване на процедурата за сключване на споразумение с кредиторите;
- й) да изпълнява всички други задължения, посочени в настоящата глава, които са предвидени в плана за реструктуриране или установени от специално оправомощения съдия. (член 19 от Закон № 85/2014).

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

Образуването на производството по несъстоятелност не засяга правото на всеки кредитор да се позове на прихващане на своето вземане срещу вземане, което длъжникът има срещу този кредитор, ако определените от закона изисквания за прихващане по закон са изпълнени в деня на образуване на производството. Прихващането може да бъде констатирано и от назначения от съда управител или ликвидатор. Това правило се прилага и за вземания, възникващи след образуването на производството по ликвидация.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

При образуване на производството текущите договори продължават да бъдат в сила. Всяка клауза в договор, предвиждаща прекратяване на текущ договор, отнемане на ползите от срок или обявяване на предсрочна изискуемост на основание образуване на производство по несъстоятелност, е нищожна. Правилото, че текущите договори продължават да бъдат в сила и че клаузите за прекратяването или предсрочната изискуемост на задължения са нищожни, не се прилага по отношение на финансови договори под условие или двустранни сделки за нетиране съгласно финансов договор под условие или двустранно споразумение за нетиране.

За да бъде увеличена в най-голяма степен стойността на активите на длъжника, в рамките на преклузивен срок от три месеца от образуването на производството, назначеният от съда управител или

ликвидатор може да прекрати всеки договор, всички неизтекли договори за наем и всеки друг дългосрочен договор, доколкото тези договори не са изпълнени изцяло или в значителна степен от всички участващи страни. Когато договор се прекратява по този начин, другата страна може да предяви иск за обезщетение срещу длъжника.

Когато през първите три месеца от образуването на производството договаряща страна подаде уведомление, с което изисква от назначения от съда управител или ликвидатор да прекрати договора, управителят или ликвидаторът трябва да отговори в рамките на 30 дни, считано от получаването, в противен случай се счита, че договорът е прекратен, и управителят или ликвидаторът не може повече да изисква изпълнението му.

Законът урежда също така статута на някои конкретни договори, както например тези за предоставяне на комунално-битови услуги, договорите за наем или рамковите споразумения за нетиране.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

А. От момента на образуване на производството по несъстоятелност се спират автоматично всички съдебни и извънсъдебни производства, както и всички мерки за принудително събиране на вземания срещу активите на длъжника. Правата на кредиторите могат да бъдат упражнени само в рамките на производството по несъстоятелност посредством подаване на молба за приемане на техните вземания. Образуването на производството спира всички давностни срокове за предявяване на иски.

На спиране не подлежат жалби, подадени от длъжника срещу действия, предприети от кредитор преди образуването на производството, както и дела срещу съдлъжници или трети лица поръчители.

Б. От датата на обявяване на решението за одобрение на плана за реструктуриране, индивидуални изпълнителни дейности срещу длъжника за възстановяването на свързани задължения, както и давностните срокове за правото да се иска принудително изпълнение на техните вземания срещу длъжника, се спират автоматично.

Лихвите, неустойките и всички други разходи се обработват в съответствие с одобрения план за реструктуриране.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

От момента на образуване на производството по несъстоятелност се спират автоматично всички съдебни и извънсъдебни производства, както и всички мерки за принудително събиране на вземания срещу активите на длъжника.

На спиране не подлежат:

а) подадени от длъжника жалби във връзка с иски, предявени от кредитор или кредитори преди образуването на производството, и граждански иски, предявени в наказателното производство (*acțiuni civile din procesele penale*) срещу длъжника;

б) съдебни дела, заведени срещу съдлъжници и/или трети лица поръчители;

в) извънсъдебна процедура, висяща пред спортни комисии в рамките на спортни федерации съгласно [СЪОТВЕТНИТЕ ЗАКОНИ](#) № 69/2000 относно физическото образование и спорта (*Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000*), с последващите изменения и допълнения, относно едностранния отказ на играчи от индивидуални трудови договори или граждански споразумения и спортните санкции, приложими в такива ситуации, както и всякакви други спорове, отнасящи се до правото на играчите да участват в състезания.

г) съдебни искове за определяне на съществуването и/или броят на вземанията срещу длъжника, възникнали след датата на образуване на производството. За такива искания по време на периода на наблюдение и оздравяване на дейността може да се изготви и изпрати искане за плащане с обратна разписка. Това искане ще бъде анализирано от назначения от съда управител в срок от 15 дни от получаването му в съответствие с разпоредбите на член 106, параграф 1, който ще се прилага съответно, без тези вземания да бъдат включени в списъка на вземанията.

Мерките, постановени от назначения от съда управител, подлежат на обжалване.

Важно е да се отбележи, че това спиране на дела се прилага само по отношение на съдебни производства, включващи вземания срещу активите на длъжника, а не по отношение на тези, засягащи неимуществени права и задължения, които продължават в съответния съд.

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

Провежда се събрание на всички кредитори на обявения в несъстоятелност длъжник.

Събранието на кредиторите (*adunarea creditorilor*) ще бъде свикано и председателствано от назначения от съда управител или ликвидатор. Известните кредитори ще бъдат свикани от управителя или ликвидатора в изрично предвидените от закона случаи, когато е необходимо.

Кредиторите се свикват с публикуване в Бюлетина за производствата по несъстоятелност, най-малко пет дни преди събранието, на уведомление, което трябва да съдържа дневния ред на събранието. Кредиторите могат да бъдат представлявани на събранието от представители, притежаващи изрично действително пълномощно, или, когато става въпрос за кредиторите по публични бюджетни вземания и други юридически лица — акт за делегиране, подписан от ръководителя на отдела. Освен когато е изрично забранено от закона, кредиторите могат да гласуват и по пощата.

Освен в случаите, когато по закон се изисква специално мнозинство, събранието на кредиторите може да се счита за действително проведено, при условие че на него присъстват титулярите на вземания, представляващи най-малко 30 % от общата стойност на вземанията с право на глас по отношение на активите на длъжника, а решенията на събранието се приемат с положителен вот при изрично гласуване от мнозинството, по стойност на вземането, на присъстващите титуляри на вземания с право на глас. Гласуване, подчинено на условия, се счита за отрицателен вот. Кредитори, чиито изпратени по пощата гласове са действителни, се считат за присъстващи.

След свикване на първото събрание специално оправомощеният съдия, а след това и кредиторите могат да назначат комитет, който в зависимост от броя на кредиторите е съставен от трима или петима кредитори измежду тези с право на глас, с привилегирани вземания, вземания към бюджета и необезпечени вземания по ред на стойността. Комитетът на кредиторите (*comitetul creditorilor*) има следните правомощия:

а) да прави преглед на положението на длъжника и да издава препоръки към събранието на кредиторите по отношение на продължаването на дейността на длъжника и предложени план за оздравяване;

б) да договаря условията за назначаване с управителя или ликвидатора, който кредиторите искат да бъде назначен;

в) да чете докладите, изготвени от назначения от съда управител или ликвидатор, да ги преглежда, а когато е приложимо, да подава възражения срещу тях;

г) да изготвя доклади, които да бъдат представени на събранието на кредиторите, по отношение на мерките, предприети от назначения от съда управител или ликвидатор, и последиците от тях, както и да предлага алтернативни мерки, когато това е подходящо, за които се обосновава;

д) да поиска отнемането на правото на длъжника да управлява делата си;

е) да предявява искове за отмяна на някои действия или сделки с измамна цел, извършени от длъжника, които са във вреда на кредиторите, когато такива искове не са предявени от назначения от съда управител или ликвидатор.

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

В зависимост от конкретното положение на длъжника и от това дали длъжникът е лишен или не от правото да управлява делата си, синдикът има следните задължения.

Назначеният от съда управител осъществява надзор над дейностите по управление на активите на длъжника. Той ръководи дейността на длъжника, изцяло или частично, като в последния случай се спазват изричните спецификации на специално оправомощения съдия по отношение на задълженията на управителя и условията за извършване на плащания от сметката на активите на длъжника.

Той събира вземания, постига спогодби, съставя описа и продава активи, принадлежащи на длъжника.

Длъжникът може да използва активите само когато е запазил правото да управлява делата си и в рамките на текущата си дейност; върху него се осъществява надзор и контрол от назначения от съда управител.

След започване на производството по ликвидация назначеният от съда ликвидатор управлява дейността на длъжника, прекратява договори, събира вземания, продава активите, постига спогодби, получава плащания по сметката на длъжника и други. При производството по ликвидация с активите на длъжника може да се разпорежда само назначеният от съда ликвидатор.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третират вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

Всички кредитори, чиито вземания са датирани преди образуването на производството, с изключение на служителите, чиито вземания се вписват от назначения от съда управител въз основа на счетоводните отчети, трябва да представят молба за приемането на своите вземания в определения в заповедта за образуване на производството срок, като приложат необходимите подкрепящи документи. Всички вземания, представени за приемане и вписване в регистъра на съда, ще се приемат за действителни и точни, ако не са оспорени от длъжника, назначения от съда управител или кредиторите. Вземанията, включени в списъка на вземанията, се удовлетворяват като част от производството по несъстоятелност в определения от закона ред на разпределение.

Вземания, възникнали след образуването на производството в периода на наблюдението или в хода на производството за съдебно оздравяване, ще бъдат удовлетворени в съответствие с документите, които ги обосновават, и не трябва да бъдат включени в масата на несъстоятелността. Това правило се прилага и за вземания, възникващи след образуването на производството по ликвидация.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

Освен служители, чиито вземания се вписват от назначения от съда управител въз основа на счетоводните отчети, всички кредитори, чиито вземания са датирани преди образуването на производството, трябва да подадат молба за приемането на техните вземания в срока, определен в заповедта за образуване на производството. Молбата трябва да включва: името, местожителството или регистрираното седалище на кредитора, изискуемата сума, основанията за вземането и данни за всички потенциални съображения за привилегирована поредност на изплащане. Документите в подкрепа на вземането и всички съображения за привилегирована поредност на изплащане трябва да бъдат

приложени към молбата не по-късно от крайния срок, определен за подаването на самата молба.

Молба за приемането на вземане трябва да бъде подадена дори ако вземането не е доказано с изпълнително основание. Вземания, които все още не са изискуеми на датата на образуване на производството или са подчинени на условия, ще бъдат приети за включване в масата на несъстоятелността.

Когато се подава молба за приемане на вземане, предявено от увредено лице с граждански иск в наказателно производство, вземането ще бъде вписано под отлагателно условие до постановяването на окончателното решение по иска в полза на увреденото лице.

Вземания, които отговарят на условията за привилегировано третиране, се включват в окончателния списък до пазарната цена на гаранцията, която е установена чрез оценка, разпоредена от назначения от съда управител или ликвидатор и извършена от оценител (*evaluator*).

Всички вземания ще бъдат подложени на процедура за установяване, с изключение на вземания, установени в подлежащи на изпълнение решения и подлежащи на изпълнение арбитражни решения; процедурата не обхваща и бюджетни вземания, произтичащи от изпълнително основание, които не са оспорени в рамките на определените съгласно конкретни закони срокове.

Назначеният от съда управител или ликвидатор съставя предварителен списък на вземанията, който може да бъде оспорен пред специално оправомощения съдия от всяка заинтересована страна, длъжник или кредитор. Освен в случаите, когато уведомяването за образуването на производството е извършено в нарушение на правилата за призоваване и уведомяване за процесуални действия, титулярят на вземане, възникнало преди образуването на производството, който не подаде молба за приемане на вземането в определения срок (срокът се посочва в уведомлението и не е по-дълъг от 45 дни от датата на образуване на производството), ще изгуби правото да бъде включен в списъка на кредиторите и няма да придобие статут на кредитор, който има право да участва в производството по отношение на това вземане. Кредиторът няма да има право да инициира принудително изпълнение на вземането срещу длъжника или срещу всеки от членовете или съдружниците в юридическото лице длъжник, които имат неограничена отговорност, след приключване на производството, освен ако длъжникът не е осъден за непредпазлив банкрут (*bancrută simplă*) или умишлен банкрут (*bancrută frauduloasă*), или не носи отговорност за плащания или прехвърляния с измамна цел. Загубата на правото ще бъде установена от назначения от съда управител или ликвидатор, който няма да впише кредитора в списъка на кредиторите.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

Средствата, получени от продажбата на активите и правата от масата на несъстоятелността на длъжника, които са обезпечени в полза на кредитора на привилегирована основа, ще бъдат разпределени по следния начин:

1. такси, гербови налози и всякакви други разходи, произтичащи от продажбата на съответните активи, включително разноски, необходими за съхраняването и управлението на тези активи, направени от кредитора разноски в рамките на процедурата по принудително събиране, вземания на доставчици на комунални услуги, възникнали след откриването на процедурата, и възнаграждението, дължимо на лицата, наети в общ интерес на всички кредитори към датата на разпределение, които ще се поемат пропорционално на стойността на всички активи на длъжника;
2. вземания на кредитори, ползващи се с привилегии, които възникват в хода на производството по несъстоятелност; тези вземания включват капитал, лихви и други акцесорни вземания, когато е приложимо;
3. вземания на кредитори, ползващи се с привилегии, включително целия капитал, лихви и увеличения и санкции от всякакъв вид.

Ако сумите, реализирани от продажбата на тези активи, не са достатъчни, за да бъдат изцяло удовлетворени въпросните вземания, за разликата кредиторите разполагат с необезпечено вземане или

бюджетно вземане, според случая, което ще бъде подредено с другите вземания в подходящата категория. Ако след плащането на посочените по-рано суми има остатък, той ще бъде депозиран от назначения от съда ликвидатор по сметката на масата на несъстоятелността на длъжника.

Вземанията при производство по ликвидация се изплащат в следния ред:

1. такси, гербови налози и всякакви други разходи, произтичащи от производство, образувано по силата на същия настоящ закон, включително разноски, необходими за съхраняването и управлението на активите на длъжника, за продължаване на дейността и за изплащане на възнаграждението на наетите за целите на производството лица;
2. вземания, произтичащи от финансиране, предоставено в хода на производството;
3. вземания, произтичащи от финансиране, предоставено в рамките на производство за предотвратяване на несъстоятелност и възнагражденията на синдиките
4. вземания, произтичащи от трудови правоотношения;
5. вземания, произтичащи от продължаването на дейността на длъжника след образуването на производството, вземания, дължими на контрагенти и на трети добросъвестни лица приобретатели или второстепенни приобретатели, които връщат в масата на несъстоятелността на длъжника своите активи или тяхната стойност;
6. бюджетни вземания;
7. вземания за суми, дължими от длъжника на трети лица въз основа на задължения за издръжка, надбавки за малолетни или непълнолетни деца или за редовното плащане на суми като средства за издръжка;
8. вземания за суми, определени от специално оправомощения съдия за подпомагане на длъжника и неговото семейство, ако длъжникът е физическо лице;
9. вземания, произтичащи от банкови заеми, заедно със свързаните разноски и лихва, вземания, произтичащи от доставки на стоки, предоставяне на услуги или друга дейност, вземания от наеми и вземания, свързани с договори за лизинг, включително облигации;
10. други необезпечени вземания;
11. подчинени вземания, в следния ред на предпочително удовлетворение:
 - а) вземания, произтичащи от активите на трети лица, които са придобили недобросъвестно вещи от длъжника, вземания на второстепенни приобретатели, придобити недобросъвестно след приемане на исковете за отмяна, и заеми, предоставени на длъжник, който е юридическо лице, от съдружник или акционер, притежаващ най-малко 10 % от акционерния капитал или от правата на глас в общото събрание, или, когато е приложимо, от член на обединение по икономически интереси (*grup de interes economic*);
 - б) ползи, които не са разпределени на членовете;
 - в) вземания, произтичащи от безвъзмездни актове.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

Ако процедурата за постигане на споразумение с кредиторите приключи успешно на посочената в договора дата или преди нея, в зависимост от случая, специално оправомощеният съдия ще вземе решение за приключване на производството. В този случай, ако в плана за реструктуриране се предвиждат намаления на вземанията, тези намаления остават окончателни. (член 34 от

Закон № 85/2014).

Производство за оздравяване с продължаване на дейността или за планирана ликвидация (*lichidare pe bază de plan*) ще бъде приключено със съдебно решение, постановено въз основа на доклад, изготвен от назначения от съда управител, който установява, че всички приети задължения за плащане в утвърдения план са били изпълнени и че всички дължими към момента вземания са били изплатени. Ако производства, образувани с оглед на оздравяването, бъдат впоследствие преобразувани в производства по ликвидация, те ще бъдат приключени в съответствие с правилата относно производството по ликвидация. От датата на утвърждаване на плана за оздравяване под надзора на съда и за срока на оздравяването длъжникът се освобождава от разликата между стойността на задълженията, които има преди утвърждаването на плана, и стойността, посочена в плана.

Производството по ликвидация ще бъде приключено, когато специално оправомощеният съдия одобри окончателния доклад, след като са били разпределени всички средства и активи от масата на несъстоятелността на длъжника и след като непотърсените средства са били депозирани в банката. След приключване на производството се издава разпореждане за заличаване на длъжника от регистрите, в които е вписан.

Поради приключването на производството специално оправомощеният съдия, назначеният от съда управител или ликвидатор и всички лица, които са им оказвали съдействие, се освобождават от всякакви задължения, свързани с производството, длъжника и масата на несъстоятелността на длъжника, кредиторите, титулярите на привилегироваи права, акционерите или съдружниците.

Поради приключване на производството по ликвидация длъжник, който е физическо лице (участва в стопански дейности), се освобождава от задълженията си преди ликвидацията, освен ако не е бил осъден за умишлен банкрут или за плащания, или прехвърляния с измамна цел; в такива ситуации той ще бъде освободен от задължения само доколкото те са били изпълнени като част от производството.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

След приключването на който и да е вид производство по несъстоятелност кредиторите не могат да преследват длъжника за вземания, възникнали преди образуването на производството по несъстоятелност.

Все пак кредиторите могат да предявят иск за възстановяване на цялата стойност на вземанията срещу съдължниците и поръчителите на длъжника.

16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

Всички разноски, възникнали в резултат на законно установени производства, включително свързаните с уведомяване, покани и връчване на процесуални документи чрез назначения от съда управител или ликвидатор, ще бъдат изплатени от масата на несъстоятелността на длъжника (член 39 от Закон № 85/2014). Ако финансовите средства на длъжника не са достатъчни, въпросните разходи отиват в тежест на ликвидационния фонд (*fondul de lichidare*).

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

Назначеният от съда управител или ликвидатор може да предяви пред специално оправомощения съдия искове за отмяна на действия или сделки с измамна цел, извършени от длъжника, които са във вреда на правата на кредиторите, в рамките на две години преди образуването на производството.

Следните действия или сделки, извършени от длъжника, могат да бъдат отменени с цел връщане на

прехвърлените активи или стойността на други направени престации:

а) безвъзмездни прехвърлителни действия, извършени в рамките на две години преди образуването на производството; от тези действия се изключват спонсорствата за хуманитарни цели;

б) сделки, при които предоставеното от длъжника е очевидно повече от полученото от него и които са изпълнени в рамките на шест месеца преди образуването на производството;

в) действия, извършени през двете години, предхождащи образуването на производството, с намерението на всички страни да попречат на кредиторите да поискат активи или да накърнят правата им по друг начин;

г) действия по прехвърляне на собственост на кредитора за погасяване на предишно задължение или в полза на кредитора, извършени през шестте месеца, предхождащи образуването на производството, ако сумата, която може да бъде получена от кредитора в случай на ликвидация на длъжника, е по-малък от стойността на действието за прехвърляне на собственост;

д) установяване на право на предпочително удовлетворение по отношение на необезпечено вземане през шестте месеца, предхождащи образуването на производството;

е) авансово изплащане на задължения, направено през шестте месеца, предхождащи образуването на производството, ако датата на падежа е трябвало да бъде дата след образуването на производството;

ж) действия по прехвърляне или поемане на задължения, изпълнени от длъжника през двете години, предхождащи образуването на производството, с намерение да се прикрие или забави състоянието на несъстоятелност, или да се извърши измама срещу кредитор.

Следните действия или сделки могат да бъдат отменени, а престациите по тях могат да бъдат възстановени, ако са сключени през двете години, предхождащи образуването на производството, с лица в правоотношения с длъжника:

а) тези, сключени със съдружник командитист (*asociat comanditat*) или със съдружник, който държи най-малко 20 % от капитала на дружеството или правото на глас на общото събрание на съдружниците, ако длъжникът е това командитно дружество (*societate în comandită*), земеделско дружество (*societate agricolă*), събирателно дружество (*societate în nume colectiv*), или дружество с ограничена отговорност (*societate cu răspundere limitată*);

б) тези, сключени с член или директор, ако длъжникът е обединение по икономически интерес;

в) тези, сключени с акционер, притежаващ най-малко 20 % от акциите в длъжника или правото на глас на общото събрание на акционерите, когато длъжникът е акционерно дружество (*societate pe acțiuni*);

г) тези, сключени с директор, управител или член на надзорния орган на длъжника, когато длъжникът е кооперация, акционерно дружество или земеделско дружество;

д) тези, сключени с всяко физическо или юридическо лице, имащо контрол върху длъжника или неговата дейност;

е) тези, сключени със съсобственик или със страна, притежаваща споделена собственост върху обща вещ;

ж) тези, сключени със съпруг, кръвни роднини или роднини по сватовство до и включително четвърта степен на родство, за физическите лица, изброени в букви а)–е).

Иск за отмяна на действия с измамна цел, извършени от длъжника във вреда на кредиторите, може да бъде предявен от назначения от съда управител или ликвидатор в рамките на една година, считано от изтичане на срока, определен за подготвянето на първия доклад от назначения от съда управител или ликвидатор, но не по-късно от 16 месеца от образуването на производството. Ако даден иск е уважен, страните по него ще възстановят предишното си положение и задълженията, съществуващи към датата на прехвърлянето, ще бъдат повторно регистрирани.

Комитетът на кредиторите или кредитор, притежаващ повече от 50 % от стойността на вземанията, включени в масата на несъстоятелността, може да предяви такъв иск пред специално оправомощения съдия, ако назначеният от съда управител или ликвидатор не го направи.

Искът за отмяна не може да бъде предявен срещу конститутивен акт (*act de constituer*) по силата на вещното право или акт за прехвърляне на собственост съгласно вещното право, ако е извършен от длъжник в обичайния ход на неговата ежедневна дейност. Молбата за отмяна на учредителен акт или на акт за прехвърляне на собственост се вписва автоматично в съответните публични регистри.

По отношение на горепосочените действия и сделки съществува оборима презумпция за измама във вреда на кредиторите.

След образуването на производството по несъстоятелност всички действия, сделки и плащания, извършени от длъжника след образуването на производството, автоматично се обявяват за недействителни, с изключение на действията, необходими за извършването на текущата дейност, действията, одобрени от специално оправомощения съдия, и действията, одобрени от назначения от съда управител.

■ Последна актуализация: 03/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.